

Pozdravljeni.

V sredo sem se udeležila predavanja za starše na naši šoli z naslovom **Spletne pasti in medvrstniško nasilje**.

Predavanje je name, kljub precejšnjemu vedenju o teh zadevah, naredilo močan vtis. Ker menim, da je bolje večkrat slišati ali prebrati na temo nasilja nad otroki kot enkrat premalo, sem se odločila, da delim z vami nekaj povedanega. Dobronamerno, kot mama.

Najprej se je oglasila go. Nina Čuden s Policijske postave Vič. Ona na naši šoli z otroci izvaja preventivne delavnice. Opozorila nas je na »bele kombije«, ki prežijo na naše otroke.

Sem mislila najprej, da nas bo le potolažila, da so beli kombiji bolj kot ne »mit« in naj ne skrbimo. Pa žal temu ni tako. Skratka, opozorimo otroke in se pogovarjajmo z njimi:

- Ni nujno, da gre za bel kombi, lahko je tudi kak drug avto
- Naj ne vstopajo v avto!
- Naj ničesar ne jemljejo od tujcev (npr. sladkarij, denar, ...)
- Res pa je tudi, da vsak, ki vpraša za pot tudi najbrž nima slabih namenov, zato naj, če jih kdo kaj povpraša, le na hitro odgovorijo in odidejo. Naj se ne usedejo v avto z namenom, da bi pokazali pot.
- Vsak tak incident je potrebno prijaviti na policijsko postajo (pustila nam je svoj mail nina.cuden@policija.si), seveda prej povedati staršem, v šoli, ...
- Če je možno, naj si otrok čim bolj zapomni tip avta, barvo, mogoče registrsko številko ...
- Pogovorimo se z otroci kje so morebitne »varne točke« na poti v/iz šole: trgovina, lokal, pošta, knjižnica, starejša oseba na poti, ...

Opozorila je še na nenošenje NEVARNIH PREDMETOV v šolo, tudi imitacij: noži, pištole, ... Otroci se radi pohvalijo in mogoče čisto nenamerno prinesejo v šolo le pokazati ...

Nadalje je besedo prevzela kriminalistka go. Mirela Čorić. Njena domena v policiji je preprečevanje in preiskovanje kriminalnih dejanj nad otroci. Sodeluje tudi s SOS telefonom kot njihova prostovoljka.

Srečali smo se z že znanimi pojmi: fizično, spolno, materialno, spletno nasilje.

Nasilje je praktično vse, kjer se nekdo počuti ogroženega in prizadetega.

»Pravica mojega otroka se konča tam kjer se začne pravica drugega!«

V OŠ se največkrat pojavlja nasilje v oblikah:

- Izločanje nekaterih, zasmehovanje sošolcev (»smrduh«)
- »haterske« skupine na socialnih omrežjih (zmerjanje »k____« in spodbujanje k nasilju, samopoškodovanju)
- Odpiranje lažnih profilov na socialnih omrežjih in potem norčevanje iz sošolcev

- Bullying - gre za namerno, ponavljajočo se uporabo nasilja med otroci in mladostniki, pri katerem je razmerje med udeleženi neenakovredno, kar pomeni, da močnejši ustrahujejo šibkejše, nasilje pa je lahko fizično ali psihično.
- Materialno izsiljevanje
- Spletno spolno nasilje (ogledali smo si kratki film, ki ga v okviru preventivnih delavnic vidijo tudi naši otroci na temo spolnega predatorstva)

Nanizala nam je kar nekaj primerov nasilja, seveda spolno nasilje prednjači v temnih zaključkih: spolna zloraba, samomor, rezanje žil, samopoškodovanje, ...

Spolno nasilje se dogaja tudi pri osnovnošolskih otrocih. Grozljiv podatek, ki nam ga je povedala: na enega otroka preži cca 2.500 spolnih predatorjev po celem svetu!!!

Predatorji se izdajajo za otroke in lahko z njimi igrajo igrice, se pogovarjajo preko svetovnega spleta (Fortnight, Discord, ...) in se jim na ta način približajo, pridobijo njihovo zaupanje, ...

Golih fotografij, tudi svojemu fantu ali puncu, ne pošiljaj! Tudi **deljenje** gole fotografije druge osebe ali ostale neprimerne vsebine je kaznivo dejanje!

Naši otroci radi uporabljajo »Snapchat«. To je socialno omrežje, kjer sporočilo, slika, ki jo objaviš, ostane vidna le nekaj sekund, potem pa se izbriše.

Vendar obstaja tudi »screen shot« in vsaka tvoja slika, besedilo lahko ostane na spletu za vedno! Do 13. leta se naj otroci niti ne bi smeli prijaviti na Snapchat.

GHB je droga za posilstvo. Je utekočinjena snov, brez barve, vonja, okusa. Če ga spiješ z vodo, ima voda menda tak slankast priokus na koncu.

Temu, ki užije to drogo, na hitro postane slabo, oblije ga hladen pot, gre mu na bruhanje in išče zrak. Običajno gre v lokalno potem ven ali na toaleta, ... cca 6 ur ne ve kaj se dogaja z njim ...

Pri 13-letnikih je sedaj popularna TRAVA, SKANK s strupom za podgane, VEJP, FUGE, ...

[Podpora mladim - Društvo UP \(drustvo-up.si\)](http://drustvo-up.si)

NA KAJ NAJ BOMO POZORNI?

Kot starši moramo biti pozorni, če se morebiti nad našim otrokom dogaja nasilje ali pa je morebiti on nasilen do drugih. Nasilje ni samo tepež, lahko je »samo« zasmehovanje ...

Izpostavila je, da imajo **otroci pred starši en obraz, v družbi pa drugega ...**

- a. Če določene dneve noče iti v šolo, ga boli glava, ... in se to ponavlja
- b. Če prej odhaja od pouka, mi pa to izvemo šele na govorilnih urah
- c. Če hujša – primer: nad otrokom se je izvajalo nadlegovanje v obliki, da so mu v kosilo vlivali sok, posledično otrok kosila ni pojedel ...
- d. Se bojijo iti na stranišče v šoli
- e. Otroku se zapre vase, se ne pogovarja. Primer: včasih se je usedel poleg nas, govoril, zdaj se umakne v svojo sobo.
- f. Če ima materialne stvari, za katere izvor nam ni znan, ...

Naši otroci res da odraščajo, rabijo tudi svoj prostor, čedalje manj jim bomo, mi kot starši, v prvem planu, vendar jih mi najbolj poznamo. Moramo preceniti kdaj se morebiti kaj dogaja ...

KDAJ PRIJAVITI NASILJE?

Če bo našemu otroku enkrat nekdo rekel »koza«, ker sta se skregala, to ni takoj za na PP. Če pa gre za ponavljajoče se dejanja, ki našega otroka težijo, pa je čas, da ukrepamo.

Mogoče najprej v šolo na pogovor. Če ne pride do rešitve, stopiti v stik s policijo, lahko tudi z anonimno prijavo. Največkrat naši otroci ne želijo povedati v šoli, se izpostaviti, češ, da bo potem še slabše.

Tako, kot mi kot starši ne vemo vsega, dokler nam otroci ne povedo, tudi v šoli ne vedo, če jim na povemo. Tudi, če se nam zdi, da šola ne naredi vsega, vztrajajmo mi starši in povejmo večkrat.

KAJ LAHKO STORIMO STARŠI?

Starši se moramo predvsem pogovarjati s svojimi otroci, jim biti blizu, da nam bodo zaupali tudi v težkih trenutkih.

Imeti moramo nadzor nad njihovim početjem bodisi v šoli, bodisi na igrišču ali pa na svojem telefonu.

Incident iz Celja, ki je letos zaokrožil po spletu: dekle, ki jo je skupina otrok, želela poriniti iz strehe nakupovalnega centra, je bila pravzaprav prva nadlegovalka.

Otroci ali niso povedali ali niso bili slišani, so se potem sami poslužili drastičnega ukrepa. Nič ne opravičuje njihovega odziva.

Žalostno, vendar primer, ki bi se lahko končal zelo tragično za vse vpletene in prikaz kaj se lahko naredi, če mi kot starši, šola, družba ne naredimo nič ali naredimo premalo.

Otroci so raje tiho, »držijo« z nadlegovalcem, da so »varni«. Raje se ne postavijo po robu nadlegovalcem, jim ne povedo, da ne delajo prav. Ker se bojijo, da bodo sicer žrtev tudi oni.

Zato moramo narediti vse, da obrnemo obnašanje naših otrok, da bodo vedeli kaj je prav in kaj narobe. Najprej doma, potem v šoli.

STE ZA IZZIV?

Vsem skupaj nam postavljam en izziv. Če se ga boste lotili, je vaša stvar.

Vprašajmo svojega otroka, če nam pokaže svoj telefon in/ali računalnik. Naj nam pove geslo, pokaže aplikacije, sporočila, vsa socialna omrežja, zgodovino brskanja po spletu, ...

Pričakujemo lahko manjši upor ... zasebnost pa to, nam bodo skušali prodati ...

Vendar smo mi starši, mi smo mu kupili telefon, mi mu ga plačujemo, do 14. leta smo za obnašanje otroka kazensko odgovorni.

Tako kot smo mu ob nakupu kolesa in rolerjev priskrbeli čelado za varnejšo vožnjo, moramo poskrbeti za njegovo varnost tudi na spletu.

Otroci imajo tudi dolžnosti, ne samo pravice, zato naj ga nam pokažejo!

Če bo večji upor, pa nam mogoče mora zasvetiti kaka lučka!